

2021 жылғы «5» жазадан № 7

Батыс Қазақстан облысы
білім басқармасының
бұйрығымен бекітілген

«Батыс Қазақстан облысы әкімдігі білім басқармасының

Тасқала ауданы білім беру бөлімінің
«Амангелді «мектеп-бөбекжай-балабақша»
кешени»

коммуналдық мемлекеттік мекемесінің

Жарғысы

Амангелді ауылы

1-тарау. Жалпы ережелер

1.1. «Батыс Қазақстан облысы әкімдігі білім басқармасының Тасқала ауданы білім беру бөлімінің «Амангелді «мектеп-бөбекжай-балабақша» кешені» коммуналдық мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі - мемлекеттік мекеме) білім беру функцияларын жүзеге асыру үшін мекеме ұйымдық құқықтық нысанында құрылған, заңды тұлға мәртебесіне ие коммерциялық емес мекеме болып табылады.

1.2. Мемлекеттік мекеменің типі: коммуналдық.

1.3. Мемлекеттік мекеменің құрылтайшысы Батыс Қазақстан облысының әкімдігі болып табылады.

1.4. Мемлекеттік мекеменің уәкілетті органы (бұдан әрі – уәкілетті орган) мемлекеттік мекемеге қатысты мемлекеттік мекеменің мүлкіне қатысты құқық субъектісінің функцияларын жүзеге асыратын Батыс Қазақстан облысының әкімдігі білім басқармасы болып табылады.

1.5. Мемлекеттік мекеменің атауы

мемлекеттік тілде: «Батыс Қазақстан облысы әкімдігі білім басқармасының Тасқала ауданы білім беру бөлімінің «Амангелді «мектеп-бөбекжай-балабақша» кешені» коммуналдық мемлекеттік мекемесі

на русском языке: Коммунальное государственное учреждение «Комплекс «школа-ясли-детский сад» Амангелді» отдела образования Таскалинского района управления образования акимата Западно-Казахстанской области»

1.6. Мемлекеттік мекеменің тұрған жері: индекс 091007, Батыс Қазақстан облысы, Тасқала ауданы, Амангелді ауылы, Астана көшесі, 2Б құрылышы. Телефон: 87113923119, e-mail: amangeldi_om@mail.ru

2-тарау. Мемлекеттік мекеменің заңдық мәртебесі

2.1. Мемлекеттік мекеме ол мемлекеттік тіркелген кезден бастап құрылды деп есептеліп, заңды тұлғаның құқығына ие болады.

2.2. Мемлекеттік мекеменің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес дербес теңгерімі, банкте есеп шоттары, бланкілері, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы бейнеленген және мемлекеттік мекеменің атауы жазылған мөрі болады.

2.3. Мемлекеттік мекеме басқа лауазымдық тұлғага құрылтайшы бола алмайды және құра алмайды.

2.4. Мемлекеттік мекеменің дербес балансы, мемлекеттік банктерде есеп шоттары бар. Мемлекеттік мекеме өзінің міндеттемелері бойынша өзінің кепілдігіндегі қаражатына жауап береді. Мемлекеттік мекемеде қаражат жеткіліксіз болған жағдайда оның міндеттемелері бойынша Қазақстан Республикасының заңнамаларымен реттеледі.

3-тaraу. Мемлекеттік мекеменің мәні мен мақсаттары

3.1. Мемлекеттік мекеме қызметінің мәні: жеке тұлғаның, қоғамның, мемлекеттің бағытына қарай оқыту және тәрбиелеу; баланың жеке басының жанжакты дамуына қолайлы жағдай жасау, оқушылардың өзін-өзі тәрбиелеу және қосымша білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыру.

3.2. Мемлекеттік мекеме қызметінің мақсаты:

3.2.1. оқушылардың білім берудің барлық деңгейінің жалпыға міндетті білім беру стандарттарының Қазақстан Республикасының Конституциясымен кепілдендірілген тегін орта білім алу құқығын жүзеге асыру;

3.2.2. Қазақстан Республикасында тұрақты тұратын, сондай-ақ Қазақстан Республикасына отбасына қосылу мақсатында келген шетелдіктердің және азаматтығы жоқ адамдардың білім беру саласындағы уәкілетті орган белгілеген тәртіппен Қазақстан Республикасының азаматтарымен бірдей мектепке дейінгі, мектепалды, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім алуға құқығын жүзеге асыру;

3.2.3. Қазақстан Республикасының заннамасында көзделген тәртіппен білім алушылардың жекелеген санаттарын тамақтандыруға жұмысалатын шығыстарды толығымен немесе ішінара өтеу;

3.2.4. деңсаулық жағдайына қарай ұзак уақыт бойы орта білім беру үйымдарына бара алмайтын оқушылар үшін үйде тегін жеке оқытуды үйимдастыру;

3.2.5. инклузивті білім берудің мақсатын іске асыра отырып, білім берудің барлық деңгейінде даму мүмкіндіктері шектеулі оқушыларға олардың білім алуына, дамуындағы ауытқуды түзетуіне және әлеуметтік бейімделуіне арнайы жағдайлар жасауды қамтамасыз ету;

3.3. Мемлекеттік мекеме қызметінің негізгі міндеттері:

3.3.1. ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтар, ғылым мен практика жетістіктері негізінде жеке адамды қалыптастыруға, дамытуға және шындауға бағытталған сапалы білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау;

3.3.2. жеке адамның шығармашылық, рухани және күш-куат мүмкіндіктерін дамыту, адамгершілік пен салауатты өмір салтының берік негіздерін қалыптастыру, даралықты дамыту үшін жағдай жасау арқылы ой-өрісін байту;

3.3.3. азаматтық пен патриотизмге, өз Отаны - Қазақстан Республикасына сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздер мен мемлекеттік тілді құрметтеуге, халық дәстүрлерін қастерлеуге, Конституцияға қайшы және қоғамға жат кез келген көріністерге төзбеуге тәрбиелеу;

3.3.4. белсенді азаматтық ұстанымы бар жеке адамды тәрбиелеу, республиканың қоғамдық-саяси, экономикалық және мәдени өміріне қатысу қажеттігін, жеке адамның өз құқықтары мен міндеттеріне саналы көзқарасын қалыптастыру;

3.3.5. отандық және әлемдік мәдениеттің жетістіктеріне баулу, казақ халқының республиканың басқа да халықтарының тарихын, әдет-ғұрпы мен дәстүрлерін мемлекеттік тілді, орыс, шетел тілдерін меңгерту;

3.3.6. педагогтердің әлеуметтік мәртебесін арттыруды қамтамасыз ету;

3.3.7. білім беру үйымдарының еріктілігін, дербестігін кеңейту, білім беру ісін демократияландыру;

3.3.8. қоғам мен экономиканың қажеттеріне жауап беретін білім беру сапасын ұлттық жүйесінің жұмыс істеуі;

3.3.9. оқытудың жаңа технологияларын, қоғамның өзгеріп отыратын тез бейімделуіне ықпал ететін қашықтан оқыту, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды енгізу және тиімді пайдалану;

3.3.10. жалпы оқытудың және әркімге өзінің білім мен біліктілікке негізделген алеуеттің қоғамда барынша пайдалануға көмектесетін оқыту жүйесін өмір бойы ұзату;

3.3.11. білім алушылардың кәсіптік ұмтылышын қамтамасыз ету;

4-тарау. Мемлекеттік мекеменің басқару

4.1. Мемлекеттік мекеменің басқару уәкілеттілігі Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік мұлік туралы», «Білім туралы» Зандарымен анықталатын уәкілетті органмен жүзеге асырылады.

4.2. Қазақстан Республикасының заннамасы шеңберінде уәкілетті орган мемлекеттік мекеме Жарғысын бекітеді, басшысын тағайындауды және шаузымынан босатады.

4.3. Мемлекеттік мекеменің алқалы басқару органдары педагогикалық, оку-ақпараттамалық және қамқоршылық кеңестері болып табылады. Алқалы басқару органдарының қызметі Қазақстан Республикасының көрсетілген заннамасы тартибімен анықталады.

4.4. Мемлекеттік мекемені тікелей басқаруды Қазақстан Республикасының заннамасы, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің «Жалпы білім беру үйымдарының (бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру) турлері бойынша қызметтің үлгілік қағидаларының бекіту туралы» бұйрығына сәйкес мектеп директоры жүзеге асырады және төменде көрсетілгендер үшін жауап береді:

4.4.1. оқушылары, қызметкерлерінің бас бостандығы мен құқықтары бұзылса;

4.4.2. оның құзырына жататын қызметтерді орындаамаса;

4.4.3. жалпыға міндетті мемлекеттік білім беру стандарт талаптарын бұзса;

4.4.4. оқу – тәрбие үрдісі кезінде оқушылары мен қызметкерлерінің деңсаулығы мен өміріне;

4.4.5. қаржы – шаруашылық қызметінің жай күйі, соның ішінде материалдық қаржаттарды тиімсіз пайдаланса;

4.4.6. Қазақстан Республикасы заннамасында көрсетілген талаптарды бұзса.

4.5. Мектеп директоры Қазақстан Республикасы заңнамасында көрсетілген тәртіппен тәғайындалады және лауазымынан босатылады және үш жылда бір рет штаттардың мемлекеттік мекемесінде жұмысмен анықталады.

4.6. Мектеп директоры сенімхатсыз мектеп атынан барлық органдарда оның үшін қызмет атқарады, бекітілген заңнама тәртібінде мектеп муліктеріне жеткілік етеді, келісімшарт жасап, сенімхаттар береді, банктік есепшоттар ашады және басқа да мәмілелер атқарады, барлық қызметкерлерге міндетті бүйрықтар шығарады және әңгашаулар береді.

4.7. Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен мемлекеттік мекеме қызметкерлеріне көтермелебе шараларын қолданады және тәртіпкі жаза қолданады;

4.8. Өзінің орынбасарлары мен мемлекеттік мекеменің өзге де басшы мемлекеттік мекеме қызметкерлерінің лауазымдық міндеттерін айқындайды және бекітеді.

4.9. Мектеп директоры сыйайлас жемқорлықпен күресу жөніндегі штаттарды жүргізеді және осы бағытта жұмысқа дербес жауап береді.

4.10. Мектеп директоры гендерлік саясатты іске асыру мәселелері жөніндегі штаттарды жүргізеді және осы бағытта жұмысқа дербес жауап береді.

4.11. Педагогикалық қызметкер – оқушылар мен тәрбиеленушілерді оқыту мен тәрбие сіне байланысты білім беру қызметімен айналысатын тұлға. Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Педагогикалық қызметкерлер мен лауазымдар тізбесі мемлекеттік білім беру ұйымдары қызметкерлерінің үлгі штаттарын және педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген адамдар лауазымдарының тізбесін бекіту туралы» қаулысына сәйкес анықталады. Мектептің педагогикалық қызметкерлері Қазақстан Республикасы заңнамасында көрсетілген тәртіпке сәйкес жыл сайын мемлекеттік тексеруден өтеді.

4.12. Мектептің штаттық кестесі мен тарификациясы мектеп директорымен бекітіліп, «Батыс Қазақстан облысы әкімдігі білім басқармасының Тасқала ауданы білім беру бөлімі» мемлекеттік мекемесімен келісіледі. Қызметкерлер жұмысқа жеке еңбек келісімшарты және Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Азаматтық қызметкесінде жүргізу және азаматтық қызметшінің бос лауазымына орналасуға конкурс өткізу штаттардың қызметкерлерін бекіту туралы» қаулысының негізінде қабылданады.

4.13. Еңбек қатынастары Қазақстан Республикасының Еңбек кодексімен, «Азаматтық қызметшілерге, мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен ұсталатын ұйымдардың қызметкерлеріне, қазыналық кәсіпорындардың қызметкерлеріне еңбекақы төлеу жүйесі туралы» қаулысымен реттеледі.

4.14. Мемлекеттік мекеме қызметкерлерінің еңбек ақы жүйесі Қазақстан Республикасы заңнамасымен анықталады және Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Азаматтық қызметшілерге, мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен ұсталатын ұйымдардың қызметкерлеріне, қазыналық кәсіпорындардың қызметкерлеріне еңбекақы төлеу жүйесі туралы» қаулысымен реттеледі.

5-тaraу. Мемлекеттік мекеме мүлкінің құрылу тәртібі

5.1. Мүліктерді иелену және (немесе) пайдалану Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік мүлік туралы» Заңы және басқа да заңдарында көрсетілген тәртіппен жүзеге асырылады.

5.2. мемлекеттік мекеме мүліктері бөлінбейді және қызметкерлер арасында паралмайды.

53. Мемлекеттік мекеме бен мемлекеттік мұлік жөніндегі уәкілетті органына езара карым – қатынас заңнамада белгіленген тәртіппен айқындалады.

54. Мемлекеттік мекеме мұліктепе есеп үшін қалыптасады:

54.1. женшік иесімен берілген мұліктен;

54.2. ез бетіндік қызмет жасауының нәтижесінде (ақшалай кірістерді қоса ынған мұліктен;

4.3. заңнамада тыйым салынбаған басқа да табыс көздерінен.
5.5. Мемлекеттік мекеме мүліктер кешені құрамына оның қызмет етуіне барлық мүліктер түрі – гимараттар, жабдықтар, мүліктер, өнімдер, жерлердегі құқық, қарыздар, талап ету құқығы және басқа да құқыктар кіреді.
5.6. Мүліктерді есепке алу және мониторинг жасау, мүліктерді пайдалануды бағалау, Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік мүлік туралы»

Мемлекеттік мекеме өзіне бекітіп берген мүлікті және өзіне бөлінген сатып алынған мүлікті - смета бойынша өз бетімен иеліктен оған өзге де тәсілмен билік етуге құқылы емес.

6-тарау. Мемлекеттік мекемедегі жұмыс тәртібі

б.1. Мектептің жұмыс тәртібі ішкі тәртіп кестесі және ережесімен анықталады. 40 сағаттық 6 күндік жұмыс алтасы және бір демалыс күні. Демалыс күні жексенбі күні болып есептеледі. Мұғалімдер үшін жұмыс азу сабактарының кестесіне сәйкес бекітіледі. Қызметкерлер үшін мереке Казақстан Республикасының заннамасына сәйкес анықталады. 24 – 56 мерке кезекті демалыс күндері демалыс кестесіне сәйкес ұзақтығы 48 – 56 күндермен беріледі.

7-тарау. Мемлекеттік мекеменің қызметін ұйымдастыру

П. Оқыту және тәрбиелеу қызметі білім берудің барлық деңгейінде жалпыға міндетті білім беру стандарттары негізінде өзірленген және жалпыға мемлекеттік жағдайда оқыту және тәрбиелеу қызметінде кеңінен қолданылады. Мемлекеттік мекеменің жалпы стандарттары мемлекеттік жалпы білім беретін мектептердің типтік стандартына негізделген.

Мемлекеттік мекеме Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңында шектерде оқыту нысандары, құралдары мен әдістерін тандауда өзіндік

Оның тілі – мемлекеттік тілде.

72. Оку үдерісін іске асыру үшін мемлекеттік мекеме тиісті үлгілік оку жарының және (немесе) үлгілік оку бағдарламаларының негізінде жылдық оку жоспарын және оку сабактарының кестесін әзірлейді және бекітеді.

Жалпы білім беретін оқу бағдарламалары жеке адамның жалпы қалыптастырудың, жеке адамды қоғамдағы өмірге бейімдеудің

шешуге, кәсіпті, мамандықты саналы түрде таңдау мен меңгеру үшін бағытталған.

7.4. Жалпы білім беретін оку бағдарламалары мазмұнына қарай мынадай оку бағдарламасына бөлінеді:

7.4.1. мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың жалпы білім беретін оку бағдарламалары балаларды тәрбиелеу, оқыту, дамыту және сауықтыру тұстастырып ескере отырып, мектепке дейінгі және бастауыш білім берудің мәдениеттік мен үздіксіздігін, әр баланың талабын, бейімділігін, қабілеттілігін, іске асыруға және оның даму ерекшеліктері мен деңсаулық ескере отырып, дара әдіс негізінде оны бастауыш білім берудің білім берудің мәндерін менгертуге және оқудың, жазудың, есептеудің және тілдік қатынас бесінің қарапайым дағдыларын қалыптастырады және бастауыш білім беруді үшін бірдей бастапқы жағдайларды жасауға бағытталады;

7.4.2. бастауыш білім берудің жалпы білім беретін оку бағдарламалары жеке басын қалыптастыруға, оның жеке қабілеттерін, оку ісіндегі он мәдениеттік мен алғырлығын: негізгі мектептің білім беру бағдарламаларын менгеру үшін оқудың, жазудың, есептеудің, тілдік қатынастың, түрғыдан өзін-өзі көрсетудің, мінез-құлық мәдениетінің берік дамытуға бағытталады;

7.4.3. негізгі орта білім берудің жалпы білім беретін оку бағдарламалары білім ғылым жүйесінің базалық негіздерін менгеруге, олардың бойында және этносаралық қатынастың жоғары мәдениетін қалыптастыруға, адамның өзін-өзі билеуіне және кәсіптік бағдарлануына бағытталады.

Жалпы білім беретін оку бағдарламасы білім алушылардың бейін алды қамтиды.

Әрбір пәннің мазмұнын зерделеу негізгі орта білім беру деңгейінде аяқталады.

Негізгі орта білім берудің жалпы білім беретін оку бағдарламасын менгеру – бес жыл.

7.4.4. жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оку бағдарламалары бейіндік енгізе отырып, білім беру мазмұнын саралау, интеграциялау және кәсіптік бағдарлау негізінде әзірленеді.

Жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін оку бағдарламасын игеру – екі жыл.

7.5. Дарынды адамдардың әлеуетті мүмкіндіктерін неғұрлым толық дамыту үшін оку бағдарламасының жекелеген пәндерін тереңдетіп оқытуды көздейтін мәндердандырылған жалпы білім беретін оку бағдарламаларымен жұмыстанады.

7.6. Адамдардың жекелеген санаттары үшін психологиялық-медициналық-педагогтік консультациялардың ұсынымдары ескеріле отырып айқындалатын, білім шуышылар мен тәрбиленушілердің даму және әлеуеттік мүмкіндіктерінің ерекшеліктері ескерілетін арнайы оку бағдарламалары әзірленеді.

7.7. Инклюзивті білім берудің мақсаттарын іске асыра отырып, мемлекеттік мекеме ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға олардың білім алуды, дамуында ауытқушылықтарды түзету және білім берудің барлық деңгейлерінде азууметтік бейімделуі үшін ерекше жағдайлар жасайды. Мемлекеттік мекеме жалпы білім беретін сыныпта (екі баладан көп емес) ата-аналардың (занды өкілдерінің) жүдделерін ескере отырып, типтік оқу жоспары бойынша қысқартылған, немесе жеке оқу жоспары бойынша және (немесе) арнайы сыныптарда оқуды арнайы оқу жоспарлары мен бағдарламалары арқылы қамтамасыз етеді. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар үшін түзету сабактарын арнайы мұғалімдер (мұғалім-дефектолог, мұғалім-логопед) жүргізеді.

7.8. Мемлекеттік мекемеге қабылдау мектепке дейінгі ұйымдарға, орта білім беру ұйымдарына окуға қабылдау тәртібі тиісті ұлгідегі білім беру ұйымдарына қабылдаудың ұлгілік қағидаларында сай жүргізіледі. Құжаттардың тізімі бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің білім беру оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында окуға қабылдау ережелерімен және мемлекеттік қызметтер көрсетудің тиісті мемлекеттік стандарттарымен анықталады. Бірінші сыныпқа қабылдау үшін баланың ата-аналары немесе занды өкілдері мұғалім таңдауға құқылы емес.

7.9. Мемлекеттік білім беру мекемелері мемлекеттік жалпыға міндettі білім беру стандарттарының талаптарынан тыс, ақылы қызметтер көрсету туралы шартты жасай отырып, ақылы негізде жазғы демалысты ұйымдастыру, білім алушылар мен тәрбиеленушілердің тамақтануын қамтамасыз етеді.

7.10. Ақылы негізде қызметтер көрсететін білім беру ұйымдарының және білім алушының (тәрбиеленушінің), оның ата-анасының немесе өзге де занды өкілдердің өзара қатынастары шартпен реттеледі.

7.11. Сыныптардың пәндерді оқып-білу кезіндегі тізімі мемлекеттік білім беру стандартымен айқындалады, окушыларды сыныптарға және топтарға бөлу Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің «Жалпы білім беру ұйымдарының (бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру) түрлері бойынша қызметтің ұлгілік қағидаларының бекіту туралы» бұйрығына сәйкес жүзеге асырылады.

7.12. Оқу сабактары Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен басталады және аяқталады. Оқу жылшының ұзақтығы, академиялық апталар мен каникулдар санын қоса алғанда, білім беру саласындағы мемлекеттік стандарттың және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарына сәйкес анықталады.

7.13. Мемлекеттік мекемеде келесі жұмыс режимі мен сабактар белгіленуі мүмкін: бірінші ауысымда сабак басталуы - 8:00 (8:30 немесе 9:00) сағат, екінші ауысымда - 13:30 (14:00) сағат. Сабак кестесінде күн сайынғы сабактың саны, ұзақтығы мен реттілігі, сонымен қатар сабак арасындағы үзілістердің ұзақтығы «Білім беру обьектілеріне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық қағидаларымен реттеледі. Сабактар кестесі эпидемиологиялық жағдайға сәйкес уәкілетті органмен белгілеген шектеу шаралары негізінде өзгеруі мүмкін.

7.14. Білім беру үйымдары жүзеге асыратын оку және тәрбие жұмысын жоспарлау мен есепке алу оқу-тәрбие процесін үйымдастырудың негізі болып табылады

7.14.1. оку және тәрбие жұмыстарын жоспарлау оку жоспарлары мен бағдарламаларының толық көлемде уақтылы және сапалы орындалуын қамтамасыз етуге тиіс.

7.14.2. орта білім беру үйымдарында оқу-тәрбие жұмысын жоспарлау бекітілген оқу-тәрбие процесінің оку жылына арналған графигі мен бекітілген теориялық және практикалық сабактардың кестесі негізінде жүзеге асырылады.

7.14.3. орта білім беру үйымдарында, оқу-тәрбие жұмысын есепке алу журнал жүргізу арқылы жүзеге асырылады.

7.15. Білім беру үйымдарындағы тәрбие бағдарламалары білім беру процесінің құрамдас бөлігі болып табылады және білім алушылардың, тәрбиеленушілердің патриоттық, азаматтық, интернационалдық, жоғары моральдық және имандылық сезімін қалыптастыруға, сондай-ақ жан-жақты қызығушылықтары мен қабілеттерін дамытуға бағытталған.

7.15.1. білім беру үйымдарында нәсілдік, этностық, діни, әлеуметтік ынтымасыздық пен айырықшалықты насихаттауға, милитаристік және де жалықаралық құқық пен ізгіліктің жалпыға танылған принциптеріне қайшы келетін езге де идеяларды насихаттауға тыйым салынады.

7.15.2. мемлекеттік мекемеде саяси партиялардың, қоғамдық-саяси және діни қозғалыстар мен үйымдардың үйымдық құрылымдарын құруға және олардың жұмысына жол берілмейді. Мемлекеттік мекеме зайырлы және діни білімнің бөліну принципін сақтауға міндettі. Кез-келген түрде діни білім алуға жол берілмейді.

7.16. Оқу-тәрбие процесі білім алушылардың, тәрбиеленушілердің, педагогтердің адамгершілік қадір-қасиетін өзара құрметтеу және мүгедектердің құқықтарына білім беру жүйесінің барлық деңгейлерінде құрметпен қарау негізінде жүзеге асырылады.

7.16.1. білім алушылар мен тәрбиеленушілерге қатысты күш көрсету, моральдық және психикалық қысым жасау әдістерін қолдануға және зорлық-зомбылыққа жол берілмейді.

7.16.2. білім алушыларға алғашқы медициналық көмек көрсетуді мейірбике көрсетеді, ол әкімшілік пен педагогтар құраммен бірге білім алушылардың денсаулығы мен физикалық дамуына, медициналық шаралардың өткізілуіне және санитарлық-гигиеналық нормалардың сақталуына жауап береді. Медициналық көмекті денсаулық сақтаудың жергілікті органдары (емханалар) көрсетеді. Білім алушылар жоспарлы медициналық тексеруден өтеді.

7.17. Білімді ағымдағы бақылау мен оқушылардың аралық аттестациялары, оларды өткізу кезінде Қазақстан Республикасының заңнамаларын және Білім және ғылым министрлігінің нормативтік-құқықтық актілерін басшылыққа алады.

7.18. Білім алушылардың оқу жетістігін бағалау формативтік және жиынтық бағалау нысандарында жүзеге асырылады.

7.19. Үйде оқитын білім алушыларды бағалау кезінде педагог үйде оқитын білім алушылардың оқу жүктемесін және олардың оқып-зерделеген оқу материалын ескере отырып, сарапанған және/немесе жеке тапсырмаларды әзірлейді. Ерекше

білім берілуіне қажеттіліктері бар білім алушыларды бағалау кезінде мұғалім сараланған және/немесе жеке тапсырмаларды қолданады, сондай-ақ білім алушының ерекшеліктерін есепке ала отырып, оның ішінде жеке оку бағдарламаларын іске асыру кезінде бағалау критерилеріне өзгерістер енгізеді.

7.20. Карантин жағдайында, әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайларда білім беруді қашықтан ұйымдастыру және тоқсанға бір бөлім бойынша жиынтық бағалау, тоқсанның соңында тарау бойынша жиынтық бағалау өткізіледі.

7.21. Оку жылының қорытындысы бойынша аралық аттестаттау жүргізілмейді. Қорытынды баға жақын бүтіндікке дөңгелектеу арқылы жылдық баға мен қосымша жиынтық бағаның орташа арифметикалық мәні арқылы қойылады. «3» (қанағаттанарлық), «4» (жақсы), «5» (өте жақсы) бағаларын алған 2-8 (9) және 10 (11) сынып білім алушылары келесі сыныпқа көшіріледі.

7.22. Үлгерімнің ағымдық мониторингін, білім алушыларды аралық және қорытынды аттестаттауды өткізу, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін оку бағдарламаларын іске асыратын білім алушылардың Үлгерімін, аралық және қорытынды аттестаттауын бақылаудың стандартты ережелеріне сәйкес жүзеге асырылады. Қорытынды аттестаттаудан сәтті өткен түлектерге мемлекеттік білім беру ұйымы мөрімен куәландырылған тиісті білімі туралы құжат беріледі.

8-тарау. Білім беруге қатысуышылардың құқықтары мен міндеттері мемлекеттік мекемедегі процесс

8.1. Мекемеде білім беру процесінің субъектілері деп педагогикалық қызметкерлер, білім алушылар, ата-аналар немесе заңды өкілдер болып табылады.

8.2. Мектепте сабак беруге кәсіби білімі немесе арнайы педагогикалық мамандығы бар педагог қызметкерлер жіберіледі.

8.3. Педагогикалық қызметкерлерінің құқықтары мен міндеттері Қазақстан Республикасының заңнамалары, «Педагог мәртебесі туралы» Заңымен анықталады.

8.4. Білім алушылардың құқықтары:

8.4.1. типтік оқыту бағдарламасымен және типтік оку жоспарына сәйкес сапалы білім алу;

8.4.2. қысқартылған оку бағдарламасының, оку жоспарының негізі бойынша типтік үлгісінде педагогикалық кеңестің шешімі білім алу;

8.4.3. оку жоспарына сәйкес баламалы курсты таңдау;

8.4.4. оку, акт залы, кітапхана, спорттық жабдықтарын ақысыз пайдаланылу;

8.4.5. мекемені басқаруға қатысу;

8.4.6. еркіндік, жеке пікірлерін ашық айтуды;

8.4.7. өз адамгершіліктеріне құрметпен қарасынан;

8.4.8. оқудағы жетістіктеріне, шығармашылық және ғылыми жұмыстары үшін марарапатталу;

8.4.9. Бастапқы дәрігерге дейінгі медициналық-санитариялық көмек алу.

8.5. Білім алушылардың міндеттері:

8.5.1. типтік оқу бағдарламасымен және типтік оқу жоспарының талаптарына сәйкес сапалы білім алу, практикалық дағдыларын жетілдіру, талаптары Жарғыда көрсетілген ішкі тәртіп Ережесін сақтау;

8.5.2. білім беру бағдарламалары мен оқу жоспарларында көзделген тапсырмалардың барлық түрлерін белгіленген мерзімде орындау;

8.5.3. өзін – өзі жетілдіру, денсаулыққа мән беру, рухани байлыққа ұмытылу;

8.5.4. мектеп дәстүрін және педагог қызметкерлерін сыйлау;

8.5.5. жалпы адами рухани құндылықты сыйлау;

8.5.6. мектеп мүлкіне ұқыптылықпен қарау;

8.5.7. оқу үрдісінде зайдырылған сипаттағы киім үлгісін сақтау.

8.6. Оқушылар міндеттерін бұзғандығы үшін осы жарғының ішкі тәртіп Ережесінде қаралған шаралар қолданылады.

8.7. Оқушыларды қоғамдық, қоғамдық-саяси ұйымдарына, қозғалыстарға, партияларға кіруге мәжбүрлеу, және оларды осы ұйымдардың қызметіне тарту, үгіттеу жұмыстарына, саяси әрекеттеріне тартуға жол берілмейді.

8.8. Оқушылар тәмендегі жағдайларда мектептің оқушылар құрамынан шығарылады:

8.8.1. ата-анасының немесе занды өкілінің өтініші бойынша;

8.8.2. денсаулық жағдайына байланысты дәрігерлік-консультациялық комиссияның анықтама қорытындысы негізінде;

8.8.3. өзге білім беру ұйымына ауысқан жағдайда;

8.8.4. білім беру ұйымының жарғысын өрескел және бірнеше рет бұзғаны үшін білім беру ұйымының алқалық басқару органдарының шешімі бойынша;

8.8.5. Қазақстан Республикасының заңнамасында көрсетілген өзге де жағдайларда.

8.9. Оқушының оқудан шығарылуы туралы педагогикалық кеңесінің шешімі негізінде мектеп директорының бүйрекімен рәсімделеді.

8.10. Мектепке дейінгі ұйымнан балаларды шығаруды мектеп директоры келесі жағдайларда жүргізеді:

8.10.1. баланы күтіп –багу үшін ай сайынғы төлемақы уақытылы төленбеген;

8.10.2. бала бір айдан астам дәлелсіз себеппен және әкімшілікке ескертпей келмеген;

8.10.3. дәрігерлік – консультациялық комиссия анықтамасы негізінде баланың келуіне кедергі болатын медициналық қарсы көрсетілімдер болған жағдайларда шығарады.

8.11. Ата-аналар мен занды өкілдерінің занды құқықтары:

8.11.1. ата-аналар комитеті арқылы мектеп басқару органымен жұмыстана алады;

8.11.2. өз балаларының үлгерімі, тәртібі және оқу үлгерімі бойынша ақпарат алуға;

8.11.3. өз балаларының келісім шарт бойынша қосымша қызмет алуына;

8.11.4. психологиялық-медициналық – педагогикалық консультациялардан өз балаларын оқыту мен тәрбиелеу проблемалары жөнінде консультациялық көмек алуға құқығы бар.

8.12. Ата-аналары немесе занды өкілдері міндетті:

8.12.1. мектеппен балалардың өмірі мен окуына жасалған шартты орындауға;

- 8.12.2. мектеп жарғысының талаптарын орындауға;
- 8.12.3. балаларының сабакқа қатысуы және тәрбиесін қадағалауға;
- 8.12.4. балаларға өмір сүруі үшін салауатты және қауіпсіз жағдайлар жасауға, олардың интеллектуалдық және дene күшін дамытуын, адамгершілік жағынан қалыптасуын қамтамасыз етуге;
- 8.12.5. бес жастағы балалардың мектепке дейінгі білім алу үшін білім беру үйіміна, ал алты жастан бастап жалпы орта білім беру мектебіне беруге;
- 8.12.6. мектеппен ынтымақтастық жасауға, балалардың мектепке баруын қамтамасыз етуге.
- 8.12.7. балалардың оку үлгерімін бақылауды жүзеге (болған жағдайда электрондық журналды) асыруға;

9-тaraу. Құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

- 9.1. Жарғыға өзгерістер мен қосымшалар заң негізінде қарастырылған тәртіп бойынша енгізіледі.
- 9.2. Жарғыға өзгерістер мен қосымшалар өкілетті органмен бекітіледі.

10 тарау. Мемлекеттік мекемені қайта құру және тарату шарттары

- 10.1. Мемлекеттік мекемені қайта құру және тарату Батыс Қазақстан облысы әкімдігінің қаулысымен жүзеге асырылады.
- 10.2. Мемлекеттік заңды тұлға, сондай-ақ заннамалық актілерде көзделген басқа негіздер бойынша таратылады.
- 10.3. Таратылған мемлекеттік заңды тұлғаның кредиторлардың талаптары қанағаттандырылғаннан кейін қалған мүлкін мемлекеттік мүлік жөніндегі үәкілетті орган немесе Батыс Қазақстан облысының әкімдігі қайта бөледі.
- 10.4. Таратылған мемлекеттік мекеменің ақшасы, оның ішінде кредиторлардың талаптары қанағаттандырылғаннан кейін қалған осы заңды тұлғаның мүлкін сату нәтижесінде алынған қаражат Батыс Қазақстан облысының бюджетіне есептеледі.

11 тарау. Мемлекеттік мекеменің филиалдары мен өкілдіктері туралы мәліметтер

- 11.1. Мекеменің филиалдары және өкілдіктері жок.

Немірленген және тірілген

бастап 12 дейін бет

Беттер саны

